herpy

GECKOR

Ebenavia boettgeri

Ebenavia boettgeri är en liten, smal gecko från regnskogens låglänta delar längs Madagaskars östkust, omkring 6-8 cm inklusive svans. Den räknades i många år som en del av *Ebenavia inunguis* och har först sedan 2018 åter varit en egen art. Det finns bara lite kunskap om skötseln.

Familj: Gekkonidae

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**6-8 cm** total längd inkl. svans
Livslängd	**5-8 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande och marklevande**
Biotop	**Regnskog**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**30 × 30 × 30 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**26-28 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**70 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Valfritt**
Föda	**Insekter och små leddjur (hoppstjärtar, bananflugor)**
Hålls	**Parvis eller en hane med flera honor**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Inkubation	**60-90 dagar** vid 24-27 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
EU-bilaga	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ebenavia boettgeri är en liten, smal gecko med spetsig nos. Kroppen mäter 29-38 mm från nos till kloak. Svansen är förmodligen omkring hälften av totallängden som hos *Ebenavia inunguis*, så djuret blir omkring 6-8 cm totalt.

Arten beskrevs 1885 av den brittiske zoologen George Albert Boulenger och är förmodligen uppkallad efter den tyske zoologen Oskar Boettger. Redan 1887 räknades den som synonym till *E. inunguis*, och först 2018 återinfördes den som egen art, när en revision av släktet delade upp *E. inunguis* i flera arter. *E. boettgeri* skiljs från *E. inunguis* genom att rostralskölden, den främre skölden på nosen, inte rör näsborren.

Utbredning och livsmiljö

Arten förekommer i regnskogens lågland längs Madagaskars östkust, från Sainte Luce i sydost till Ambodivoahangy och möjligen Ambohitralanana på Masoalahalvön i nordost. Den har hittats från havsnivå upp till omkring 425 m ö.h. Typexemplaret är märkt enbart "Madagaskar", så typlokalen är okänd.

På Mauritius finns ett bestånd som anses vara infört. Det visas inte på kartan, som bara visar det ursprungliga utbredningsområdet.

Naturlig utbredning: Madagaskar.

LIVSMILJÖ

Livsmiljön är varm, fuktig låglandsregnskog från havsnivå till omkring 425 m över havet. Arten lever förmodligen som *E. inunguis* mest i träden, gömmer sig om dagen under bark, i död ved och mellan bladen på skruvpalmer och *Ravenala* och jagar om natten.

Klimatet längs östkusten är varmt och mycket regnigt hela året. I Toamasina, mitt i utbredningsområdet, är medeltemperaturen 25-31 °C på dagen och 17-23 °C på natten, den relativa luftfuktigheten ligger omkring 84 %, och det faller över 3.000 mm regn per år. Det är något svalare från juni till augusti och torrast från september till november.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Det finns bara lite kunskap om skötseln av *Ebenavia boettgeri*. Siffrorna i guiden är lånade från *Ebenavia inunguis*, den närmaste och bäst kända släktingen, och de stämmer med klimatet i utbredningsområdet.

Ett par kan hållas i ett terrarium på 30 × 30 × 30 cm (längd × bredd × höjd). I ett större terrarium kan en hane hållas tillsammans med några honor. Större är en fördel, eftersom det ger fler gömslen och ett stabilare klimat.

Kläd bak- och sidoväggar med korkskiva, så att djuren får mer klätteryta, och ställ bitar av korkbark på snedden mot väggarna som gömslen. Botten är en blandning av två delar jord och en del sand. Den hålls lätt fuktig, men det ska också finnas en torr yta. Små levande växter som *Selaginella* och små bromelior ger skydd och håller kvar fukten. En liten vattenskål och en liten skål med krossat sepiaskal gör inredningen komplett.

Terrariet ska ha ett tätt lock, eftersom djuren är små och kan ta sig ut genom smala springor. Samtidigt måste det finnas ventilation, så att luften inte blir stillastående.

TEMPERATUR

På dagen ska terrariet hållas vid 26-28 °C. På natten sjunker temperaturen till omkring 22 °C på sommaren och 18 °C på vintern. Ett lysrör ger normalt tillräckligt med värme. Går det inte att nå temperaturen kan en värmematta eller värmekabel läggas under ventilationsöppningen längst fram, styrd av en termostat.

Håll terrariet borta från sydvända fönster, och mät temperaturen upptill och nedtill med en digital termometer. Över 30 °C måste terrariet kylas ner. Arten är nattaktiv och behöver ingen solplats.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska ligga kring 70 %. Det är lätt att hålla genom att spraya terrariet en gång om dagen, gärna på kvällen, så att blad och bark blir fuktiga. Botten hålls hela tiden lätt fuktig, men det ska också finnas en torr plats, och bra ventilation förebygger mögel.

Djuret dricker droppar från växter och bark efter sprayning. Ställ dessutom fram en liten, låg skål med färskt vatten och byt vattnet varje dag. En hygrometer visar om fukten håller sig.

LJUS OCH UVB

Arten är nattaktiv och gömmer sig om dagen. Terrariet belyses och värms med ett lysrör, tänt 12 timmar om dagen på sommaren och 10 timmar på vintern, styrt av en timer. UVB är valfritt. Ett svagt UVB-rör för skuggdjur kan användas, och det ska alltid finnas mörka gömslen där djuret kan undvika ljuset.

På natten ska terrariet vara helt mörkt. Levande växter trivs bättre med bra ljus på dagen.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Ge små insekter och andra små leddjur som är mindre än djurets huvud: bananflugor, hoppstjärtar, nykläckta och små syrsor och små gråsuggor. Erbjud föda varannan till var tredje dag, och justera efter hur fyllig kroppen och svansroten är.

Pudra alltid foderdjuren med ett vitamin- och mineraltillskott, och ha en liten skål med krossat sepiaskal framme, så att honorna kan ta extra kalk. Mata på kvällen, när djuret är aktivt, och ta bort foderdjur som inte blir uppätna ur terrariet.

Vildfångade djur kan vara i dåligt hull och måste byggas upp med varierad, bra föda och lugn.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

BETEENDE OCH HANTERING

Ebenavia boettgeri är långsam och smygande och inte lämplig att hantera. Djur man försöker ta upp kan fly och släppa svansen, och den växer inte ut igen i samma form. Arten är ett djur man tittar på i terrariet, särskilt i skymningen.

Ett par eller en hane med några honor kan hållas tillsammans. Om två hanar kan hållas ihop är inte dokumenterat för arten, så ha bara en hane i varje terrarium. Ge många gömslen, håll utkik efter bett, saknade svansar och djur som tappar i vikt, och dela på djuren om det blir oroligt.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Könsskillnader och könsmognad är inte dokumenterade för arten. Vänta med avel tills djuren är fullvuxna och i gott hull.

PARNING

Avel i fångenskap lyckas sällan. Hos *E. inunguis* kommer äggen nästan bara från vildfångade honor som redan är dräktiga, och det är inte känt vad som får djuren att föröka sig.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger förmodligen 1-2 ägg åt gången som *E. inunguis*. Ge honan flera dolda, lätt fuktiga äggläggningsplatser, till exempel korkrör och fickor med fuktig jord, och kontrollera dem utan att störa. Antalet äggkullar per år är inte dokumenterat.

INKUBATION

Flytta försiktigt äggen till en liten låda med lätt fuktigt substrat, till exempel perlit eller vermikulit, utan att vända dem. Lådan ska ha små lufthål och stå vid stabil temperatur. Håll substratet lätt fuktigt, men inte vått. Ägg som faller ihop och blir möglade är som regel döda.

Vid 24-27 °C kläcks äggen förmodligen efter 60-90 dagar, som hos liknande små geckor.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna är mycket små och äter mikrofoder som hoppstjärtar och bananflugor samt de allra minsta nykläckta syrsorna. Håll dem i ett litet, tätt terrarium med fuktigt substrat, gömslen och samma temperatur som de vuxna. Ge föda varje dag, lätt pudrad med kalk, och följ tillväxten.

Hälsa och vanliga misstag

Livslängden är inte dokumenterad, men uppskattas till 5-8 år. De typiska problemen är desamma som hos andra små, skoglevande geckor:

- För mycket värme och för torr luft, som ger stress, uttorkning och dålig aptit.
- Konstant våt botten och dålig ventilation, som ger mögel och hudproblem.
- Brist på kalk och D3-vitamin, som ger mjuka ben. Pudra foderdjuren och ha sepiaskal framme.
- Hudrester på tår och svansspets vid för torr luft. Se till att en del av terrariet är fuktig.
- Vildfångade djur i dåligt hull. De ska piggas upp med bra foder och ro.
- Förlorad svans efter hantering eller slagsmål.

Sök veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret tappar i vikt eller inte vill äta.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.